

HET SOCIALE STEUNNETWERK VAN VOLWASSENEN MET AUTISME

Een verkenning middels de Netwerk in Actie vragenlijst

Rinske M. van den Heuvel^{1,2}, Michel Wensing³, Hilde M. Geurts^{1,4}, Jan-Pieter Teunisse^{1,2}

¹ Dr. Leo Kannerhuis, Centrum voor Autisme, Oosterbeek, onderdeel van Youz - Parnassia Groep

² Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, Lectoraat Volwaardig leven met Autisme, Nijmegen

³ Universiteitsziekenhuis Heidelberg, Duitsland

⁴ Afdeling Psychologie, Universiteit van Amsterdam, Amsterdam

**HAN UNIVERSITY
OF APPLIED SCIENCES**

ACHTERGROND

- Het betrekken van het sociale netwerk van een cliënt wordt aangeraden in de richtlijn voor behandeling van mensen met autisme (Kan et al., 2013).
- Het sociale steunnetwerk is bijvoorbeeld van belang bij het bepalen van een passend behandeltraject, omdat netwerkliden ondersteuning kunnen bieden bij het bereiken van behandeldoelen. Ook kan het betrekken van het sociaal netwerk helpen bij de generalisatie van de behandeling naar de thuissituatie. Het versterken van het sociaal netwerk zorgt ervoor dat netwerkliden hun ondersteunende rol beter kunnen vervullen, wat de kans op terugval na behandeling mogelijk kan verkleinen.
- Om netwerkliden goed te kunnen betrekken bij de behandeling van een cliënt, is het belangrijk dat hulpverleners gemakkelijk inzicht krijgen in het sociale steunnetwerk. De Netwerk in Actie vragenlijst kan cliënten en professionals ondersteunen om aanknopingspunten te vinden waar het netwerk betrokken en versterkt kan worden.

Kan, C. C. (Ed.), Geurts, H. M., van den Bosch, K., Forceville, E. J. M., van Manen, J., Schuurman, C. H., Sizoo, B. B., Stekelenburg, F., Veldboom, E., Verbeek, W. J. C., Vrijmoed, D., & van Duin, D. (2013). *Multidisciplinaire richtlijn diagnostiek en behandeling van autismespectrumstoornissen bij volwassenen*. De Tijdstroom.

NETWERK IN ACTIE VRAGENLIJST

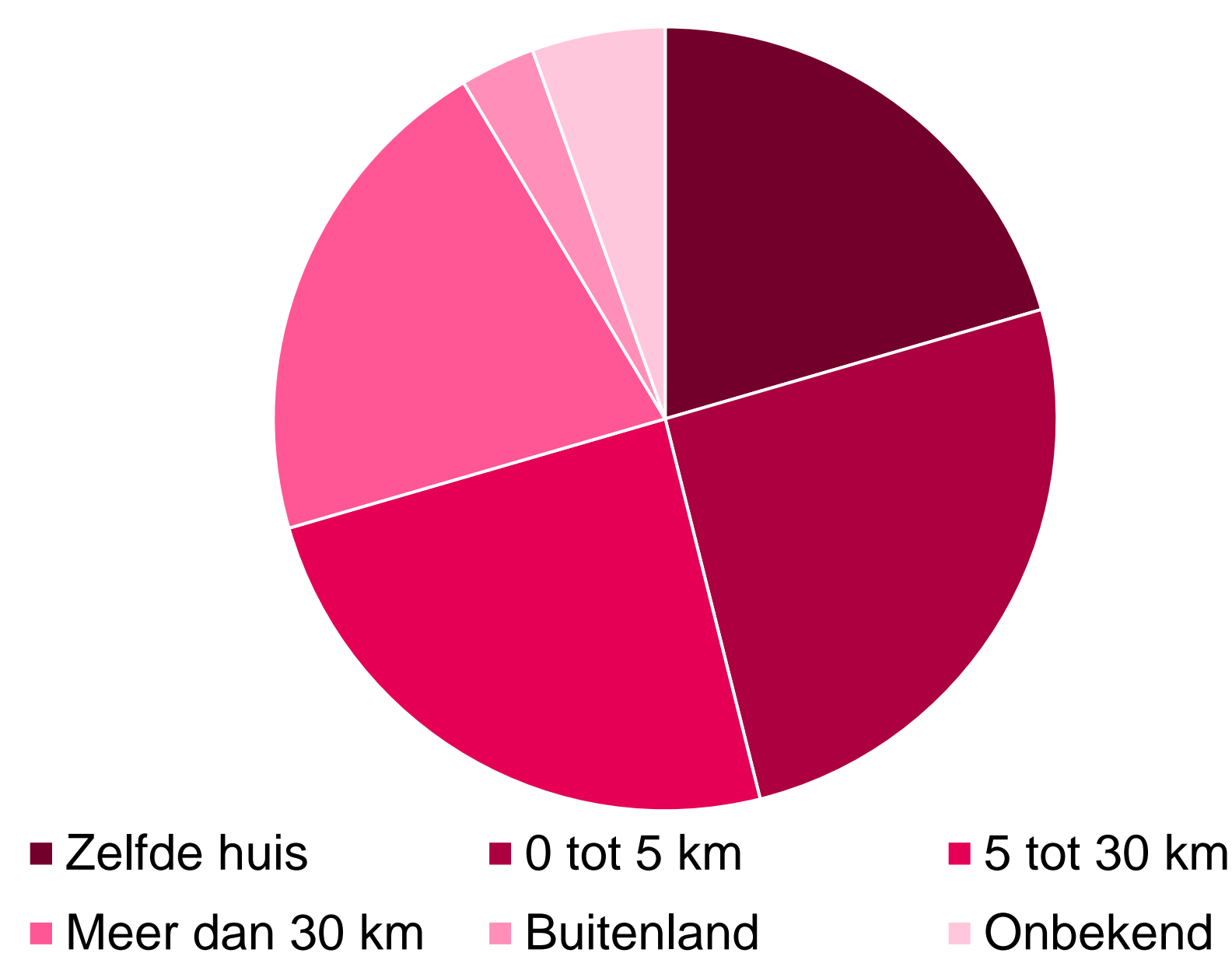
- Een digitale vragenlijst dat het sociale steunnetwerk van een cliënt in kaart brengt om aanknopingspunten te vinden voor het betrekken en het versterken van het netwerk.
  - De wensen en behoeften van de cliënt over zijn of haar netwerk worden uitgevraagd.
  - Cliënten kiezen de levensgebieden die voor hen belangrijk zijn, waarin ze iets willen leren/veranderen. Per levensgebied worden de belangrijke netwerkliden uitgevraagd.
  - Veel ruimte om toelichting te geven op antwoorden.
- De vragenlijst werd in 2015-2016 bij het dr. Leo Kannerhuis afgenomen voor de start van de behandeling.

DEELNEMERS

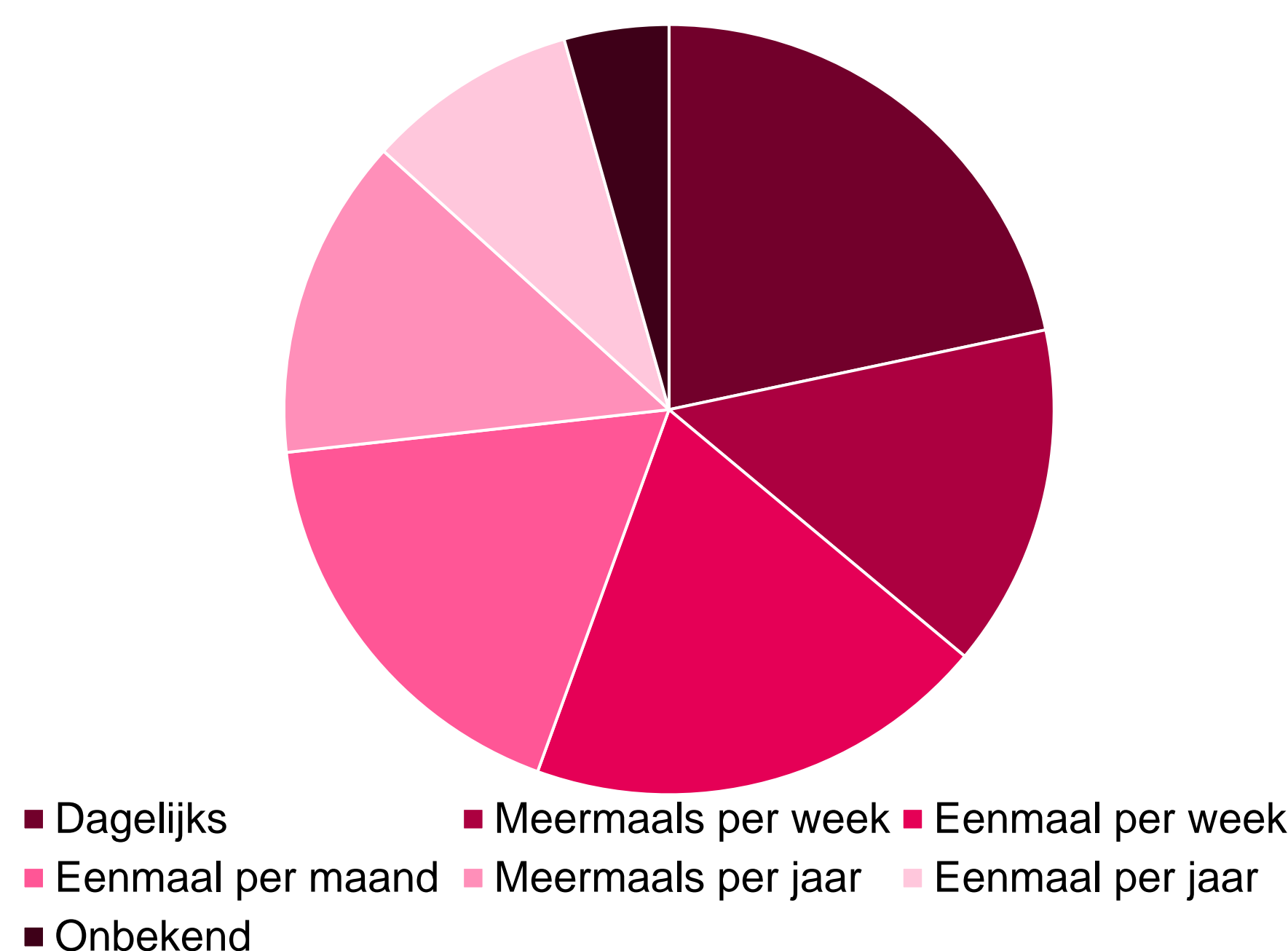
- 193 volwassen cliënten met een diagnose van autisme, syndroom van Asperger of PDD-NOS die zich aangemeld hebben voor behandeling bij het dr. Leo Kannerhuis, centrum voor autisme
- 99 naasten (o.a. vader, moeder, partner) van de cliënten

RESULTATEN

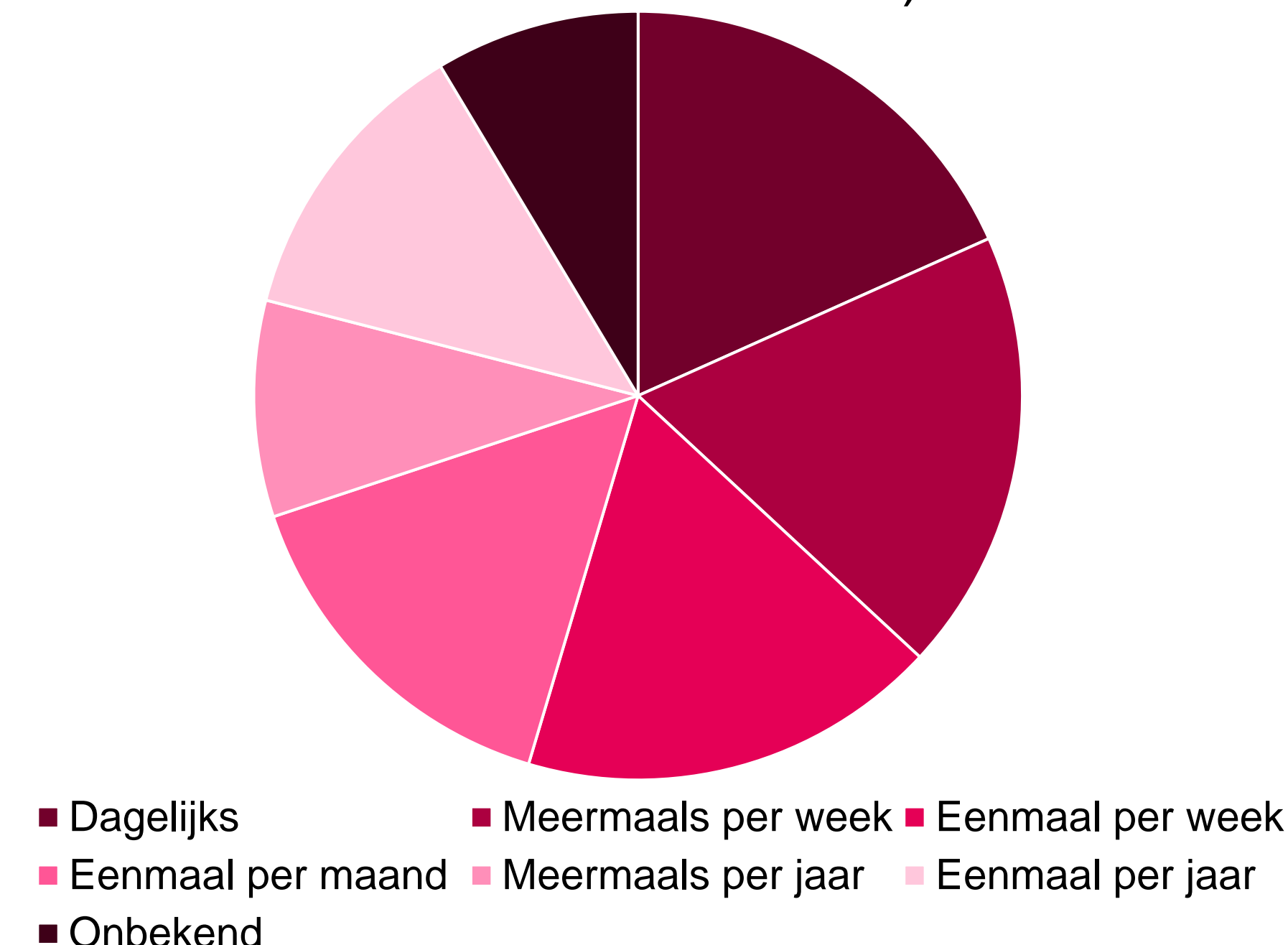
Woonafstand tussen cliënt en netwerklid

Frequentie face-to-face contact

Frequentie ander contact (bijv. telefonisch/online)

Uitkomst Netwerk in Actie vragenlijst	Range (mogelijke scores)	Zelfrapportage (M, (SD))
Aantal genoemde netwerkliden	0 tot 40 (5 netwerkliden per 8 mogelijke levensgebieden)	4.53 (3.78)
Ervaren sociale steun per genoemd netwerk lid	1 (niet steunend) tot 3 (vaak/duidelijk steunend)	2.44 (0.41)
Ervaren belemmering per genoemd netwerk lid	1 (niet belemmerend) tot 3 (vaak/duidelijk belemmerend)	1.55 (0.51)
Tevredenheid met het sociale netwerk	1 (zeer ontevreden) tot 5 (zeer tevreden)	2.80 (1.08)
Aantal netwerkliden om te betrekken bij de behandeling	Wordt gevraagd per genoemd netwerk lid + onbeperkt ruimte voor extra netwerkliden	3.13 (2.43)

Van deze aspecten verschilden de zelfrapportage en de naastenrapportage alleen in het aantal genoemde belangrijke netwerkliden. Naasten noemden gemiddeld 1,3 netwerk lid meer.

CONCLUSIE

- Een instrument zoals de Netwerk in Actie vragenlijst kan hulpverleners en cliënten ondersteunen in het vinden van aanknopingspunten om het netwerk te betrekken en te versterken binnen de behandeling. Op deze manier is er systematisch aandacht voor de rol van het sociale netwerk in de behandeling.
- Cliënten, behandelaren en naasten gaven aan behoefte te hebben om hun antwoorden direct te bespreken met een hulpverlener. Daarom wordt in een vervolgstudie de vragenlijst omgevormd naar het Netwerk in Actie interview.

CONTACT: rinske.vandenheuvel@han.nl

